

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt I. (a) Gelasius Papa ad Romanos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

CAPVT VII.

Idem Episcopo (a) Trecenti, & Archid. Parisiensis.

CUM ad nostram. *Et infra*: Illud autem nolumus vos ignorare, quod postquam M. fuit Abbas effectus, (b) custodiam de jure non potuit obtinere, quia cum ratione Abbatiae ad ipsum pertineat donatio tam custodia, quam aliarum dignitatum, ac etiam praebendarum in Ecclesia Parranen. custodiam ipsam recipere non potuit à seipso, cum inter dantem, & accipientem debeat esse distinctio personalis; sed nec ab alio, cum jus conferendi alius non haberet.

NOTÆ.

1. (a) **T**recenti.] Ita etiam legitur in tertia collectione, *sub hoc tit. cap. 4.* licet pro Parisiensis, legatur Parisiensis; sed ubique malè, cum legendum sit Peronenis, ut notavit Cujacius in præfenti. Peronenis civitas est in Picardia, in cuius templo sepultum esse Carolum Simplicem Regem Francorum, refert Papirius Masson, in *descript. Gallia per summ. fol. 317.*
(b) **Custod.**] De his custodius egi in c. 4. de offic. ordin.

COMMENTARIUM.

2. **E**X hoc textu deducitur eum, ad quem spectat collatio beneficiorum, non posse seipsum instituere; quod etiam probatur *ex cap. 3. de excess. Pralat. cap. per nostras, de iure patron.* Illustrant ultra congestos hic à Barbosa, plures laudati à Basilio *lib. 8. de matrim. cap. 4. numer. 9.* Petrus Gregorius *lib. 1. partit. tit. 28. cap. 17.* Gibalinus *de clausura, disquisit. 1. cap. 5. §. 5. consuet. 6.* Roussellus *lib. 2. histor. Pontific. jurisd. cap. 2. num. 11.* Arenallo *lib. 1. antinom. 5.* Ratio tamen ab Innocentio adducta illis verbis, *cum inter dantem, & accipientem debeat esse distinctio personalis.* In aliis actibus humanis generaliter vera non est: nam in actibus jurisdictionis voluntariae, & similibus non repugnat eundem plurimum personam sustinere, ut in casu legis *si consul 3. ff. de adopt. ibi: Si Consul, vel Praeses filiusfamilias sit, posse eum apud semetipsum, vel emanci-*

pri, vel in adoptionem dari, constat. Et *l. unic. ff. de offic. Consul. c. quod sicut, §. super eo, de elect. c. à collatione, de appellat.* unde dispensare potest Praelatus in legibus à se positis, & in votis ac iuramentis propriis, sicut cum subditis, Sanchez *lib. 8. de matrim. disp. 3. & lib. 4. summa, c. 37. n. 2.* Suarez, *de legib. lib. 6. c. 12.* Salas *cod. tract. disp. 20. sect. 12.* Basilus *de matrim. d. n. 9.* licet quoad actus forenses, & jurisdictionis contentiose regulariter vera sit praedicta ratio, ut ait Ulpianus *in l. ille à quo 13. §. tempestivus, ff. ad Trebel. ibi: Ipse se cogere non poterit; ex ratione adducta à Paulo in l. si plures 9. ff. de pactis, ibi: Nam difficile est ut unus homo duorum vicem sustineat.* Ratio adducta ab Innocentio procedit in praesenti casu institutionis, quoad beneficia vel dignitates, ex speciali juris dispositione, videlicet ad evitandam ambitionem; quâ ratione nemo in alienationibus, ubi proprium commodum versatur, & per consequens fraus dari potest, sibi auctor fieri valet, *l. 1. ff. de auct. tut. ubi plura Gothofredus: Clement. 2. de rebus Eccles.* quam rationem ambitionis expressit Pontifex *in d. c. per nostras, ibi: Quia nullus ingerere se debet ecclesiasticae praelationis officii.* Quare juxta hanc juris dispositionem dixit Innocentius in praesenti, inter dantem, & accipientem debere dari distinctionem personarum, in eo videlicet casu, de quo agebatur, cum in aliis actibus, ubi non datur hæc specialis ratio, non desideretur eadem distinctio personarum. An verò possit quis electioni de se factæ consentire, exposui *in cap. cum in jure, de electione.*

TITVLVS VIII.

De concessione praebendæ, & Ecclesiæ non vacantis.

CAPVT I.

(a) Gelasius Papa ad Romanos.

QUI in vivorum sacerdotum loco ponuntur, hoc ipso sunt ab ecclesiastica communione pellendi, quo se passi sunt successores vivis sacerdotibus adhiberi.

NOTÆ.

NOTÆ.

(a) *Elafius.*] Ita etiam habetur in prima collectione, *sub hoc tit. cap. 1.* & in eadem collectione, *sub tit. de erat. & qual. c. 2.* tribuitur textus hic Pelagio, sed malè; verus enim ejus auctor est Gelasius I. in *epist. 6. ad Episcopos Dardaniae*, ut refert Anselmus *lib. 12. q. 69.* & ex eo Antonius Augustinus in *epit. lib. 4. tit. 24. cap. 6.* ubi ita textum hunc compilavit: *Episcopi ab Acacio constituti hoc ipso secundum canones fuerant ab Ecclesiastica communione pellendi, quod se passi sunt successores vivos sacerdotibus adhiberi.* In quibus verbis nonnulla notanda sunt hucusque à repentibus in præfenti omiſſa. Primo auctorem hujus textus esse Sanctum Gelasium I. natione Afrum, qui Ecclesiam rexit ex anno 492. usque ad annum 496. de quo plura retulit Carolus à Sancto Paulo in *Biblioth. Pontif. litera G. num. 1.* Secundò in præfenti textu Gelasium improbaſſe ordinationes Episcoporum factas ab Acacio, qui à Sede Apostolica damnatus fuerat, ut refert Baronius anno 493. Unde non rectè repentes hic Gelasium generaliter acceperunt de quibuscunque sacerdotibus in locum vivorum constitutis, eorumque beneficia possidentibus; tantum enim Gelasius agit de Episcopis ab Acacio constitutis, qui non solum excommunicati erant, quia Acacio damnato communicaverant, verum & quia passi fuerant in locum vivorum constitui, contra sacros Ecclesie canones qui sub gravif-

simis pœnis prohibuerunt, ne vivente Episcopo alius in ejus locum constitueretur: in quibus illud notandum est, dum de Episcopis agitur, eos appellari sacerdotes, ut in præfenti etiam fecit Gelasius; ita enim eautum legitur in Synodo 8. sub Hadriano *aſt. 5. ibi: Nemetèrè à mundana potestate ejiciatur legitimus Pontifex, & pro eo subrogetur aliter inique, & illegitèr.* Concilium Meldense *can. 47. Nemo vivente Episcopo Ecclesiam illius, aut vos ad eam pertinentes invadere, aut dominari præsumat.* Innocentius *epist. ad Clerum CP. In locum viventium Episcoporum alii subrogantur, &c. Nunquam sanè Patres nostros talia auſos fuſſe, sed potius vetuisse cogovimus, ne cui in locum viventis per consecrationem alium substituendi sit potestas.* Et *cap. androvinus 3. q. 2. cap. nulli, in princip. cap. eos Sacerdotes, 43. 7. q. 1.* refert Antonius Aug. *diſt. lib. 4. tit. 24.* Unde præfens textus, & proximè relati tantum de Episcopis exaudiendi sunt, non verò de aliis inferioribus Prælatibus in locum vivorum constitutis. Quare autem depositionis pœna imponitur subrogato in locum Episcopi viventis, non verò substituto in locum beneficiarii vivi, exponit Petrus Gregorius *lib. 4. part. tit. 7. cap. 3.* quia videlicet inter Prælatus & Ecclesiam contrahitur matrimonium spirituale; non verò inter beneficiarium, & parochiam. Unde adulterium spirituale videtur committi in subrogatione Episcopi in locum viventis, & ita graviore pœnâ illud puniendum erat, *cap. sicut vir 11. cap. sicut alterius 39. 7. q. 1.*

CAPVT II.

Ex Concilio (a) Lateranensi.

Nulla (b) Ecclesiastica (c) ministeria, seu etiam beneficia, vel (d) Ecclesie alicui tribuantur, seu permittantur, antequam (e) vacent, ne desiderare quis mortem proximi videatur, in cuius locum, & beneficium se crediderit successurum. Cum enim ipsis etiam Gentilium (f) legibus inveniatur inhibitum, turpe est, & divini plentio habeat, quam ipsi etiam Gentiles homines condemnare [g] curaverunt. Cum verò præbendas Ecclesiasticas, seu quælibet officia in aliqua Ecclesia vacare contigerit, vel si etiam modò vacant, non (h) diu maneat in suspensione, sed infra sex (i) menses personis, quæ dignè ministrare valeant, conferantur. Si autem Episcopus, ubi ad (l) eum spectat, conferre distulerit, per Capitulum ordinetur. Quod si ad Capitulum pertinerit, & infra præscriptum terminum hoc non fecerit, Episcopus secundum Deum hoc, & cum religiosorum virorum (k) consilio exequatur; aut si omnes fortè neglexerint, (l) Metropolitanus de ipsis secundum Deum absque illorum contradictione disponet. Et quæ honestatis decorem deformant, & canonum probantur sanctionibus obviare, penitus sunt evellenda, & falce Apostolici moderaminis rescandanda. Unde quia Ecclesie viventibus personis aliis conferri non debent, consult. t. r. respondemus, ut si quas concessiones Ecclesiarum tui Episcopatus viventibus personis factas esse constiterit, & super hoc ventum fuerit ad iudicium, eas auctoritate nostrâ in irritum revoces, & frivolas, & vanas esse decernas.

NOTÆ.

(a) *Lateran.*] Ita etiam legitur in prima collectione, *sub hoc tit. cap. 2.* & reperitur textus hic in ipso Concilio Lateran. celebrato sub Alexandro III. *cap. 8.* de quo Concilio non-

nulla notavi in *cap. nulli 27. de rescriptis.*

(b) *Ministeria.*] Licet ministeria nonnunquam accipiantur pro rebus spiritualibus, seu profanis, *cap. 2. 12. q. 2.* Concilium Arvernense *can. 7. ibi: Ne ad nuptiarum ornatum ministeria divina præstentur, ne dum improborum contactu,*

R 4

pompaque